

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Βελιγράδι, 10 Μαΐου 2002

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης επισκέφθηκε σήμερα, στις 10 το πρωί (τοπική ώρα), το Πατριαρχείο, όπου είχε συνάντηση, διάρκειας μισής ώρας, με τον Πατριάρχη Σερβίας Παύλο. Στη συνάντηση παραβρέθηκε και ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας και Πάσης Αφρικής Πέτρος.

Ακολούθως, ο Πρωθυπουργός συναντήθηκε με τον Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας Μίρολιουμπ Λάμπους.

Στη συνέχεια, ο κ. Σημίτης είχε συνάντηση με τον Πρόεδρο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας Βόισλαβ Κοστούνιτσα, ο οποίος αργότερα παρέθεσε προς τιμήν του γεύμα.

Πριν παρακαθήσει στο γεύμα που του παρέθεσε ο κ. Κοστούνιτσα, ο Πρωθυπουργός ενημέρωσε τους δημοσιογράφους, στους οποίους είπε τα εξής:

«Η Γιουγκοσλαβία είναι μια χώρα η οποία βγήκε από μια πολύ μακρά κρίση. Τα παραδείγματα είναι απτά. Βλέπει κανείς, εδώ στο Βελιγράδι, τα κατεστραμμένα σπίτια, υπάρχουν στη χώρα τα κατεστραμμένα δίκτυα ενέργειας, οι κατεστραμμένες γέφυρες και εκείνο που είναι το πολύ σημαντικό είναι η μεγάλη πτώση του βιοτικού επιπέδου. Το βιοτικό επίπεδο, το οποίο άλλοτε ήταν σχετικά υψηλό στα Βαλκάνια, είναι αυτή τη στιγμή από τα χαμηλότερα στην περιοχή. Είναι πολύ χαμηλότερο από το δικό μας.

Η Γιουγκοσλαβία –πιστεύουμε εμείς- είναι μια χώρα που χρειάζεται συμπαράσταση και βοήθεια. Γιατί, χωρίς την παρουσία της και χωρίς τη συμμετοχή της, δεν είναι δυνατό να προχωρήσει η συνεργασία στα Βαλκάνια, δεν είναι δυνατό να εξασφαλιστεί η ειρήνη στα Βαλκάνια.

Η συμπαράσταση και η βοήθειά μας έχει δύο κατευθύνσεις:

- Πρώτα απ' όλα, έχει μία πολιτική κατεύθυνση. Θέλουμε να συνεισφέρουμε, ώστε η Γιουγκοσλαβία να ενταχθεί στο διεθνές περιβάλλον, στους διεθνείς Οργανισμούς, να αναπτύξει τη συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Ένωση, να αναπτύξει τη συνεργασία της με το ΝΑΤΟ.

Μας ζήτησαν –και είμαστε σύμφωνοι- και να συμβάλλουμε στη συμμετοχή της φέτος στο Συμβούλιο της Ευρώπης και να

συμβάλλουμε, ώστε να υπογραφεί μια Συμφωνία σύνδεσης και σταθεροποίησης με την Ε.Ε., όπως γίνεται με άλλες χώρες, οι οποίες αρχίζουν τη μακρά διαδικασία της ένταξης στην Ε.Ε.

Εμείς, ιδίως στη διάρκεια της ελληνικής Προεδρίας, θα εξετάσουμε πώς μπορούμε να προωθήσουμε αυτό το στόχο.

Είμαστε, επίσης, σύμφωνοι για να συμμετάσχει στη συνεργασία για την ειρήνη, στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ.

Ο στόχος είναι να υπάρχει μια ομαλή σχέση της Γιουγκοσλαβίας με τους διεθνείς Οργανισμούς, τις χώρες της Ε.Ε., τις ΗΠΑ. Έτσι, και να αποκτήσει περισσότερη πολιτική σταθερότητα και να μπορέσει να διαδραματίσει το ρόλο που πρέπει στα Βαλκάνια.

- Η δεύτερη κατεύθυνση που ακολουθούμε, είναι η οικονομική συμπάρσταση και βοήθεια. Θέλω να τονίσω ότι αυτό είναι και σε όφελος δικό μας. Αυτή τη στιγμή, υπάρχουν περίπου 230 ελληνικές επιχειρήσεις που έχουν επενδύσει εδώ. Εκτιμάται ότι οι επενδύσεις αυτές των ελληνικών εταιριών φθάνουν το 1 δις 200 εκατομμύρια δολάρια. Έχουν δημιουργηθεί και εδώ, όπως βεβαιώς και στην Ελλάδα, πάρα πολλές νέες θέσεις εργασίας. Επίσης, υπάρχουν ελληνικές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν κυρίαρχη θέση στη γιουγκοσλαβική αγορά.

Οι εξαγωγές μας αυξάνονται. Το εμπορικό ισοζύγιό μας, όσον αφορά τη Γιουγκοσλαβία, είναι πλεονασματικό. Αυτό είναι ένα στοιχείο, το οποίο –γενικά θέλω να τονίσω– χαρακτηρίζει τις εξαγωγές μας. Έχουν μία αυξητική τάση, παρά τα όσα πολλές φορές λέγονται.

Όμως, έχουμε και ένα ειδικό σχέδιο για τη Γιουγκοσλαβία, μέσα στο πλαίσιο του Σχεδίου Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων. Παραδώσαμε, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής μας, την πρόταση για το θεσμικό πλαίσιο της συνεργασίας και έχουμε συμφωνήσει για τις διαδικασίες, ώστε περίπου στο τέλος Ιουνίου με αρχές Ιουλίου να έχουν υπογραφεί οι σχετικές Συμφωνίες και να αρχίσει η συγκεκριμένη δουλειά.

Για να εφαρμοστεί το Σχέδιο, που εμείς το βλέπουμε σαν κάτι ανάλογο με ένα Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένα προγράμματα. Οι Γιουγκοσλάβοι θέτουν ως πρώτη προτεραιότητα το «διάδρομο 10», ο οποίος θα συνδέει τα βόρεια σύνορά τους με τα σύνορα των Σκοπίων και άρα είναι ο δρόμος που συνδέει Γιουγκοσλαβία και Κεντρική Ευρώπη με την Ελλάδα. Ένας δρόμος που έχει ιδιαίτερη σημασία για μας.

Θέλω να θυμίσω ότι το κλείσιμο αυτού του άξονα, οδήγησε στη μεταστροφή των συγκοινωνιών από την Ελλάδα προς την Κεντρική Ευρώπη, μέσω Ιταλίας. Έχουμε κάθε συμφέρον να υπάρχει ένας πρόσθετος άξονας.

Πιστεύουμε ότι με τον τρόπο αυτό, με την οικονομική συνεργασία που βασίζεται σε μια νέα στρατηγική, με την ευρωπαϊκή συνεργασία και τη συνεργασία στους διεθνείς Οργανισμούς, εγγυόμαστε και προωθούμε και την περιφερειακή σταθερότητα. Ζητήσαμε και από τη Γιουγκοσλαβία, που αυτή την περίοδο έχει την Προεδρία της συνεργασίας στην Ν.Α. Ευρώπη, να δώσει περισσότερη έμφαση και πνοή σε αυτή τη συνεργασία για να βελτιωθεί κατά πολύ η επαφή με όλες τις χώρες και να μην υπάρχουν, όπως τώρα, πολλά επίπεδα συνεννοήσεων, αλληλοεπικαλυπτόμενες δράσεις.

Έχουμε να λύσουμε βασικά θέματα στο χώρο μας: Τα ενεργειακά δίκτυα, τα συγκοινωνιακά δίκτυα, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Με την επίσκεψη αυτή μπορώ να βεβαιώσω ότι αρχίζει ένα νέο κεφάλαιο πάνω σε αυτά που έχουμε χτίσει και η διακοπή των σχέσεων ή ο περιορισμός των σχέσεων, ο οποίος υπήρχε για όλα αυτά τα χρόνια, βρίσκει ένα τέλος. Μπορούμε ξανά να δουλέψουμε με κανονικούς ρυθμούς και σε ένα κανονικό πλαίσιο. Από αυτή την άποψη, βρίσκω αυτή την επίσκεψη ιδιαίτερα θετική.

Θέλω, επίσης, να κάνω και μια δήλωση, σε σχέση με ένα άλλο θέμα εξωτερικής πολιτικής. Αφορά τη Μέση Ανατολή:

Τις τελευταίες ημέρες διαπιστώσαμε, κατ' αρχάς, θετικές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή. Αυτές γεννούν την ελπίδα ότι μπορεί να υπάρξει μείωση της έντασης, εξομάλυνση της κατάστασης και να συνεχιστεί η νέα προσπάθεια για ειρήνευση στην περιοχή.

Πρώτο γεγονός ήταν ο απεγκλωβισμός του Προέδρου Αραφάτ στη Ραμάλα.

Δεύτερο γεγονός η χθεσινή απελευθέρωση των Παλαιστινίων από το Ναό της Γέννησης. Είναι και αυτό ένα θετικό βήμα.

Σε αυτή την εξέλιξη, και στην πρώτη, αλλά ιδίως στη δεύτερη, η Ελλάδα συνέβαλε με τις ενέργειές της και θα μπορούσα να πω ότι συνέβαλε καθοριστικά.

Σε συντονισμό με τους Ευρωπαίους εταίρους μας, συμφωνήσαμε, αποφασίσαμε να δεχθούμε ορισμένους Παλαιστίνιους στην Ελλάδα, σε προσωρινή βάση, για να λυθεί το θέμα.

Θέλω, επίσης, να επισημάνω ότι σε αυτή τη θετική εξέλιξη ιδιαίτερο ρόλο έπαιξε και η Δημοκρατία της Κύπρου, διότι δέχθηκε, οι Παλαιστίνιοι, έως ότου ρυθμιστούν τα θέματα με την Ε.Ε., να παραμείνουν στην Κύπρο για λίγες μέρες.

Από την πλευρά μας, η χώρα μας, ως χώρα της περιοχής, θα συνεχίσει να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες για την επίτευξη της ειρήνης στη Μέση Ανατολή. Θέλουμε μια περιοχή που θα είναι περιοχή ειρήνης, ασφάλειας, σταθερότητας και ανάπτυξης. Αυτό δεν μπορεί να υπάρξει, αν και στη Μέση Ανατολή δεν επικρατήσουν συνθήκες ειρήνης.

Έχουμε κάνει προσπάθειες και στα Βαλκάνια, κάνουμε προσπάθειες και στις σχέσεις με την Τουρκία, αλλά μια συνολική ειρήνευση της περιοχής

προϋποθέτει ότι και σε αυτό το σημείο στη Μέση Ανατολή θα επικρατήσουν διαφορετικές καταστάσεις από τις σημερινές. Μας ενδιαφέρει και γι' αυτό θα συνεχίσουμε τις προσπάθειές μας.

Ακούω τις ερωτήσεις σας.

Γ.ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ (ΤΑ ΝΕΑ):Κύριε Πρόεδρε, έχει αποφασιστεί πόσοι Παλαιστίνιοι θα φιλοξενηθούν στην Ελλάδα; Και υπό ποιο καθεστώς; Θα είναι ελεύθεροι; Θα είναι υπό κράτηση;

Κ.ΣΗΜΙΤΗΣ: Θα σας πληροφορήσει ο κ. Παπανδρέου που έκανε τις σχετικές συνομιλίες, αλλά θα πρέπει να σας διαβεβαιώσω ότι δεν θα τους δεχόμασταν αν ήταν να τους είχαμε σε καθεστώς φυλάκισης. Αυτό είναι αδιανόητο.

Γ.ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Κατ' αρχάς, θα ήθελα να σας πω για τη σημασία αυτής της απόφασης που μας αφορά διπλά. Πέραν της έντασης που δημιουργούσε αυτή η πολιορκία, είχε σχέση και με την Ορθοδοξία με έναν ιδιαίτερο τρόπο. Βεβαίως, το Πατριαρχείο διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο σε όλες αυτές τις διαβουλεύσεις.

Θα αναφερθώ στις τρεις φάσεις των διαβουλεύσεων, ξεκινώντας από την τελευταία που αφορά την κατανομή των 13 Παλαιστινίων στις χώρες της Ε.Ε. Αποφασίσαμε, μετά από συνεννόηση με την Ισπανία, να αποδεχτούμε την έκκληση που υπήρχε, διότι δεν μπορούσε μόνη της η Ιταλία να δεχθεί και τα 13 άτομα. Έτσι, η Ισπανία, η Ιταλία και η Ελλάδα συμφωνήσαμε να δεχθούμε και να επιμεριστούμε τη φιλοξενία των Παλαιστινίων. Μπορώ να σας πω ότι βάσει των συνεννοήσεων που έκανα με τον κ. Πικέ, μετά τη συμφωνία των τριών χωρών, και άλλες χώρες της Ε.Ε είπαν ότι θα μπορούσαν και αυτές να αναλάβουν κάποια φιλοξενία. Αλλά, οι τρεις χώρες ήταν οι πρώτες που συμφώνησαν και έτσι λύθηκε το πρόβλημα της τελευταίας φάσης για το πού θα μεταβούν οι 13 Παλαιστίνιοι.

Βεβαίως, όπως είπε και ο Πρωθυπουργός, μετά από συνεργασία και συζήτηση με τον κ. Πικέ, τον κ. Πάουελ, τον κ. Σολάνα και με τους Ιταλούς, προέκυψε το πλαίσιο των προϋποθέσεων κάτω από τις οποίες θα μεταβούν στις τρεις χώρες. Την ερχόμενη Δευτέρα, στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, θα αποφασίσουμε για την κατανομή, αλλά και την πολιτική απόφαση της αποδοχής αυτής της διαδικασίας και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Ε.Ε και οι τρεις συγκεκριμένες χώρες θα φιλοξενήσουν τους Παλαιστίνιους. Όπως είπε ο Πρωθυπουργός, δεν θα είναι υπό κράτηση, θα κινούνται ελεύθερα στη χώρα μας και στις άλλες δυο χώρες, αλλά οπωσδήποτε θα πρέπει να υπάρξουν και μέτρα ασφαλείας. Οι λεπτομέρειες για να υπάρξει ενιαία στάση όλων των χωρών που θα παρέχουν αυτή τη φιλοξενία, θα συζητηθούν, όπως σας είπα, τη Δευτέρα στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων.

Πρέπει να σημειώσω και το ρόλο της Κύπρου στην υπόθεση αυτή. Επειδή πιθανόν να έχουμε κάποιες εξελίξεις στο Ισραήλ αυτές τις ημέρες -

υπάρχουν κάποιες αποφάσεις για πιθανή στρατιωτική παρέμβαση του Ισραήλ στην περιοχή της Γάζας- υπήρξε ιδιαίτερη προσπάθεια, εφόσον υπήρξε αυτή η πολιτική λύση να φύγουν οι Παλαιστίνιοι από το Ναό, χωρίς να έχει γίνει ακόμη αυτή η κατανομή, για το πού θα μεταβούν άμεσα. Στο σημείο αυτό, η Κύπρος διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο. Είχαμε τακτικές συνεννήσεις και με τον κ. Κασουλίδη, από τις οποίες προέκυψε ότι η κυπριακή κυβέρνηση δέχεται την προσωρινή παραμονή των Παλαιστινίων στην Κύπρο, όπου θα μείνουν σε ξενοδοχείο. Χθες, αγγλικό αεροσκάφος με Αγγλους και Κύπριους αστυνομικούς μετέβη στο Ισραήλ για να παραλάβει τους Παλαιστίνιους. Τελικά αυτό έγινε σήμερα το πρωί.

Η προηγούμενη φάση είχε μείνει στο πρόβλημα για το ποιοί και πόσοι θα αφεθούν ελεύθεροι, ποιοί θα πάνε στη Γάζα να δικαστούν από παλαιστινιακά δικαστήρια και ποιοί θα φύγουν από το Ισραήλ και τα παλαιστινιακά εδάφη. Δεν χρησιμοποιώ τη λέξη «εξορία», γιατί όταν συζητήσαμε με τον Πρόεδρο Αραφάτ είδαμε ότι δεν αποδέχεται αυτή τη λέξη. Δεν θεωρούν εξορία αυτό το ταξίδι.

Η πρώτη φάση ήταν το πλαίσιο της λύσης για το ότι κάποιιοι θα φύγουν ελεύθεροι και κάποιιοι θα μεταβούν στη Γάζα. Αυτό το πλαίσιο της λύσης το συζητήσαμε με τον Πρόεδρο Αραφάτ και με τον Πρωθυπουργό του Ισραήλ Α. Σαρόν, κατά τη διάρκεια της επίσκεψης μου με τον κ. Τζεμ, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας που αναλάβαμε με την Τουρκία. Τότε είχαμε και από τις δύο πλευρές, την κατ' αρχάς θετική ανταπόκριση. Βεβαίως, υπήρξαν λεπτομέρειες που συζητήθηκαν αργότερα και από άλλους, όπως τους Αγγλους, τους Αμερικανούς, τον Αρχιεπίσκοπο του Κατέρμπουρι και το Πατριαρχείο Ιεροσολύμων.

Θέλω να τονίσω ότι η Ε.Ε. διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στο συντονισμό όλης αυτής της προσπάθειας, καθώς και το ρόλο του Πατριαρχείου και τη σημαντική συμβολή του στην ειρήνη και τη σταθερότητα στην περιοχή, πέρα από την ανάγκη της τυπικής αναγνώρισης του νέου Πατριάρχη που συνεχίζει να εκκρεμεί, αλλά ελπίζω ότι θα λυθεί σύντομα.

Κλείνοντας, υπογραμμίζω τη στενή συνεργασία που είχα με πάρα πολλούς ομολόγους μου. Χθες, τόσο ο Πρωθυπουργός, όσο και εγώ, είχαμε σειρά επαφών με διάφορες χώρες, όπως την Ισπανία, την Ιταλία, με τον Υπατο εκπρόσωπο της Ε.Ε. για θέματα ασφάλειας και άμυνας κ. Σολάνα, τον Αμερικανό υπουργό Εξωτερικών Κόλιν Πάουελ, για την εξεύρεση τελικής λύσης.

Ν. ΜΕΛΕΤΗΣ (ΕΘΝΟΣ): *Η αγγλική πλευρά δεν φαίνεται διατεθειμένη να δεχθεί καμιά αλλαγή στο Κείμενο της Άγκυρας για τον ευρωστρατό, όπως δήλωσε ο κ. Παπαντωνίου, μετά τις συνομιλίες που είχε χθες στο Λονδίνο. Εκτιμάτε ότι θα πάμε στη Σύνοδο Κορυφής στη Σεβίλλη με άλυτο το θέμα και θα τεθεί από την ισπανική Προεδρία;*

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Έχουμε κάνει τις προτάσεις μας και τις επαφές μας. Αυτή τη στιγμή, δεν μπορώ να κάνω καμία υπόθεση. Εργαζόμαστε για να υπάρξει

μια λύση, η οποία να είναι αποδεκτή. Το Κείμενο, έτσι όπως είναι, δεν είναι αποδεκτό.

Σας ευχαριστώ.